

Kap 3.7 Lars känner inte igen Anna

BPSD - Beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom

Efter ett tag blir hemsituationen svårare för Lars. Anna tar inte längre några initiativ till att sköta sin hygien. Vid varje duschtillfälle uppstår en konflikt mellan Lars och Anna. Lena försöker hjälpa till men inte heller hon lyckas.

Lars tar då kontakt med demenssamordnaren i kommunen för att få råd och stöd. Hon och biståndshandläggaren besöker Lars och Anna. Anna får därefter hemtjänst i form av personlig omvårdnad, vilket avlastar Lars.

Efter ytterligare en tid börjar Anna bli rastlös, får svårt att sova och ser saker som inte andra ser.

Lars diskuterar situationen med demenssamordnaren som kontaktar kommunens resursteam inom demens.

Anna och Lars erbjuds ett hembesök och tillsammans med Annas kontaktman och sjuksköterska görs en strukturerad bedömning av Annas situation.

De kommer fram till att Anna ska få prova massage och musik. Med många små åtgärder blir Anna efter ett tag lugnare och vardagen blir enklare.

Vad säger nationella riktlinjerna?

- Utredda bakomliggande orsakerna till symtomen och åtgärda dessa (prioritet 1)
- Personcentrerad omvårdnad (prioritet 1)
- Anpassa den fysiska miljön ex. lugn ljudmiljö (prioritet 2)
- Utomhusvistelse minskar aggressivt beteende (prioritet 2)
- Multiprofessionellt teamarbete förebygger och minskar BPSD (prioritet 2)
- Personer med vandringsbeteende skall erbjudas fysisk aktivitet med måttlig intensitet (prioritet 3)
- Erbjuda behandling med antidepressiva läkemedel (SSRI) vid samtidig depression (prioritet 3)
- Musik och sång minskar agitation (prioritet 5)
- Personer med aggressivt beteende skall erbjudas fysisk aktivitet (prioritet 5)
- Massage och aromaterapiterapi minskar oro och agitation (prioritet 6)
- Minst årligen bör Hälso- och sjukvården och socialtjänsten göra en medicinsk och social uppföljning av läkemedelsbehandling, kognition, funktions- och aktivitetsförmåga, allmäntillstånd, eventuella beteendeförändringar och beviljade biståndsinsatser (prioritet 1)

Vad är BPSD? (Beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom)

Nio av tio personer med demenssjukdom uppvisar någon gång under sjukdomsförloppet någon form av beteendemässiga eller psykiska symtom. BPSD omfattar en rad olika symtom som har två saker gemensamt – de orsakar stort lidande för personen med demenssjukdom och de är ofta särskilt svåra att möta för närstående och vårdpersonal. Det kan handla om beteendemässiga symtom som aggressivitet, skrik, vandring, plockande eller störd dygnsrytm. Det kan också handla om psykiska symtom som hallucinationer, vanföreställningar, ångest eller depression. En utredning av BPSD syftar till att bedöma och åtgärda de bakomliggande orsakerna till symtomen.

Grunden för behandlingen är en personcentrerad omvårdnad och en översyn och anpassning av den fysiska miljön. När omvårdnadsinsatser visat sig otillräckliga kan läkemedel bidra till att personer med BPSD förbättras.

Vem gör vad när Anna har BPSD-problematik?

NÄRSJUKVÅRD	SPECIALISTVÅRD	KOMMUN
<p><u>Råd/hänvisning/medicinsk behandling</u> kring BPSD-problematik</p> <p>ev Läkemedelsgenomgång</p>		<p><u>Utreda bakomliggande orsaker</u> exempelvis: personens personlighet personens allmäntillstånd fysiska miljön, behov av fysisk aktivitet, utevistelse vårdarens bemötande läkemedel</p> <p><u>Medverka i kvalitetsregistret</u> BPSD, (beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom) registret kan bidra till minskad BPSD och vara ett stöd för att skapa struktur i vård arbetet</p>
<p><u>Remiss till minnesmottagningen</u></p>	<p><u>V.B utreda BPSD</u></p>	
<p><u>Uppföljning</u> Ev läkemedelsgenomgång, Somatisk bedömning Samverkan</p>		<p><u>Uppföljning</u> Symtomskattning Ev insatser Samverkan</p>

Nyckelpersoner

			Demenssamordnare
			Handläggare
			Kontaktman
			Resursteam inom demens, (personer utbildade inom området och BPSD-registret)
			Läkare

Stöddokument

- Skattningsskala NPI-NH, BPSD-registret
<http://www.bpsd.se/wp-content/uploads/2010/05/NPI-NH-svensk-version.pdf>
- Levnadsberättelse, ett exempel på mall är *Livsboken* som finns hos Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter (FSA).
Klicka på länken ovan eller sök på "livsboken" [på www.fsa.se](http://www.fsa.se)
- *Terapirekommendationer 2015*, Region Halland Läkemedelskommittén, kap 3 Demenssjukdomar, avsnitt BPSD
Klicka på länken ovanför eller sök på "terapirekommendationer på www.regionhalland.se

Informationsmaterial/Kunskapsunderlag

- Webbutbildning: *Demens ABC*, bygger på Socialstyrelsens nationella demensriktlinjer
Klicka på länken eller sök på "Demens ABC" [på www.demenscentrum.se](http://www.demenscentrum.se)
- Webbutbildning BPSD, BPSD registret
<http://bpsd.se/player/player.html>
- Informationsfilm om BPSD-registret <http://www.bpsd.se/>
- BPSD-registret <http://www.bpsd.se/>

